

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **B. G.**, zast. Mgr. Ondřejem Tejnorou, advokátem, se sídlem Janáčkovo nábřeží 57, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2006, č. j. 47 Az 24/2006 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobkyně Mgr. Ondřeji Tejnorovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26. 6. 2006, č. j. OAM-475/LE-BE03-BE07-2006, žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 31. 8. 2006 (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu jsou její rodinné potíže s otcem a příbuznými a její osobní potíže v souvislosti s rozchodem s bývalým druhem. Potíže žalobkyně nebyly zapříčiněny důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu, proto byla její žádost shledána zjevně nedůvodnou.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti, a v rozsahu nezbytném vzhledem k okolnostem případu. Žalovaný se nezabýval situací v zemi původu, zejména náboženskými poměry, prací policie v oblastech domácího násilí a přístupu k neprovdaným ženám a nemanželským dětem. Žalobkyně upozornila na své psychické potíže způsobené týráním ze strany otce, jimiž se žalovaný rovněž nezabýval. Svůj psychický stav považovala žalobkyně za důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně dále tvrdila, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a konstatovala porušení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona. Žalobkyně sice byla pronásledována soukromými osobami, ale bez možnosti ochrany ze strany státních orgánů. V převážně muslimském Kyrgyzstánu je podle žalobkyně nemanželské soužití považováno za protivení se Alláhu, nemanželské dítě je nemyslitelné a odporuje právu Šaría. Ženě za ně hrozí smrt, nejčastěji ze strany rodiny. Pomoc od státních orgánů či policie, které jednají podle muslimského práva, nelze očekávat. Žalobkyně porušila muslimskou víru, čímž se zařadila do nežádoucí sociální skupiny, byla pronásledována a v případě návratu jí pronásledování nadále hrozí. Žalobkyně dále namítala porušení § 91 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť žalovaný nesprávně posoudil hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení se žalobkyní v případě jejího návratu. Žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně zdůraznila, že splňuje definici pojmu sociální skupina, žalovaný měl rozhodovat meritorně a zhodnotit všechny souvislosti jejího případu.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 11. 2006, č. j. 47 Az 24/2006 - 31, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž správní rozhodnutí vycházelo, byla dostatečná a závěr žalovaného, vyjádřený v jeho rozhodnutí, je v souladu se zákonem a má oporu ve skutkových zjištěních. V případě žalobkyně je zcela nepochybné, že byly splněny podmínky pro postup podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť žalobkyně uváděla výlučně problémy související s její rodinou, příbuznými a známými, které nelze podřadit důvodům podle § 12 zákona o azylu. K otázce příslušnosti žalobkyně k určité sociální skupině soud podotkl, že z azylového hlediska musí být příslušnost k sociální skupině (zde skupina žen nerespektujících náboženství své země) či důsledky z ní plynoucí důvodem negativních projevů vůči takové ženě. Tato podmínka může být splněna, pokud chování příslušníka sociální skupiny bude jeho okolím vnímáno jako nežádoucí či nepřijatelné a pokud bude důvodem pro všeobecně výrazně negativní reakce okolí vůči takovému jedinci. V případě žalobkyně tato podmínka není splněna, neboť negativní reakce vůči jejímu chování neměly všeobecný charakter. Psychický nátlak na žalobkyni by byl azylově relevantní pouze tehdy, byl-li by přičitatelný veřejné moci ve státě původu. Problémy žalobkyně však vycházely od soukromých osob a vyplývaly z postoje rodinných příslušníků k chování žalobkyně. Její problémy nejsou přičitatelné veřejné moci, protože žalobkyně se s nimi neobrátila na státní orgány, ani na nevládní organizace, a nelze dospět k závěru, že by žalobkyni v zemi původu nebyla poskytnuta pomoc, kdyby o ní požádala. Krajský soud připomněl, že žalobkyně o udělení azylu požádala až poté, kdy byla zadržena

při přechodu státní hranice a bylo jí uloženo správní vyhoštění. Toto zjištění podle názoru soudu zásadně devalvuje tvrzení žalobkyně o pronásledování v zemi původu, neboť o azyl nepožádala bezprostředně po vstupu na území České republiky, ačkoli se zde pohybovala svobodně a mohla vejít do kontaktu se státními orgány. Z těchto důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas blanketní kasační stížnost a požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 20. 4. 2007, č. j. 47 Az 24/2006 - 52, ustanovil zástupcem stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Ondřeje Tejnoru, advokáta.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku a namítala, že soud chybně posoudil její situaci jako nepodřaditelnou ustanovením § 12 písm. b), § 14 a § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán i soud nedostatečně posoudily otázku udělení azylu z humanitárních důvodů, nedostatečně se zabývaly otázkou udělení azylu stěžovatelce pro její jednání odporující právu Šaría a hrozbou nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení v případě návratu stěžovatelky do země původu. Před soudem se podle stěžovatelky vyskytly vady řízení spočívající v tom, že soud žalovanému nevytkl, že si neopatřil pro své rozhodnutí dostatečné množství podkladů. Rozhodnutí žalovaného nesplňuje požadavky správního řádu, jeho odůvodnění je nedostatečné, což způsobuje nepřezkoumatelnost. Žalovaný byl povinen v odůvodnění uvést, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Rozhodnutí žalovaného vykazuje nedostatek logické vazby na podklady pro rozhodnutí, resp. nedostatek relevantních podkladů. Žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav věci. Krajský soud měl podle stěžovatelky správní rozhodnutí zrušit, jeho nedostatky však soud pominul. Stěžovatelka zdůraznila, že v kyrgyzské společnosti není proti jednáním motivovaným náboženskou intolerancí účinné ochrany ze strany státních institucí, které ignorují nároky menšin na pomoc a ochranu. Krajský soud se formálně ztotožnil s výkladem žalovaného a neučinil žádný krok ke zjištění, zda existuje příčinná souvislost mezi opuštěním země původu a pronásledováním, jemuž tam byla stěžovatelka dlouhodobě vystavena. Napadený rozsudek je podle stěžovatelky nepřezkoumatelný rovněž pro nedostatek důvodů ve vztahu k žalobou napadenému výroku o neexistenci překážky vycestování.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti označil správní i soudní rozhodnutí za zákonná, odkázal na správní spis a navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost nebo pro nedůvodnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka ve své kasační stížnosti a jejím doplnění uplatnila. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel

přihlédnout z úřední povinnosti. V doplnění kasační stížnosti se stěžovatelka dovolává důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka v žádosti o udělení azylu E. č. X ze dne 5. 6. 2006 uvedla, že o azyl žádá z důvodu obavy o život ze strany rodinných příslušníků. V případě návratu se bojí rodiny, že jí seberou dítě, zabijí matku a potom ji; otec stěžovatelky je schopen všeho.

Při pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu, konaném dne 6. 6. 2006, stěžovatelka doplnila, že do dubna 2004 pracovala v Biškeku, potom se seznámila s druhem, žila s ním v pronajatém bytě, rodičům a všem příbuzným řekla, že se vdala podle islámského náboženství. Rodiče stěžovatelky žijí daleko od Biškeku a nezajímali se, jestli je to pravda. Přítel byl Ujgur, původem z Číny. V květnu 2005 stěžovatelku, která byla v 8. měsíci těhotenství, opustil. Matka stěžovatelky to věděla a otcí řekla, že stěžovatelka odjela do Kazachstánu, aby se o to nezajímala. Stěžovatelka po odchodu druhu neměla kde žít, nemohla se obrátit na příbuzné, tak žila u známých, kteří jí pomáhali. Dne 28. 6. 2005 stěžovatelka porodila syna. V Biškeku nemohla chodit ven, protože známi jejího druhu, kteří tam žili, ji znali. Řekli jí, že ji jen využil a po určité době jí sebere dítě. V té době přijela za stěžovatelkou její matka a říkala, že otec se pořád ptá, kde stěžovatelka je a co dělá. Když matka přijela, měla stěžovatelka obličejový nefrit, oči i nos měla zkrivené na jednu stranu, bylo to ze strachu. Bála se, že jí bývalý přítel sebere dítě, a bála se svého otce, který je velmi krutý a často je bil. Matka si chtěla syna stěžovatelky odvézt, neboť kamarádi bývalého přítele nevědí, kde na vesnici rodiče stěžovatelky žijí. Matka stěžovatelce řekla, aby někam odjela, aby se otec uklidnil. Stěžovatelka jí nechtěla syna dát, ale otec začal její matku a sestry týrat, matka za stěžovatelkou pravidelně jezdila a chtěla, aby stěžovatelka něco udělala. Otec matce říkal, že pokud se stěžovatelka nevdala podle náboženství, najde ji a zabije. V březnu 2006 stěžovatelka zjistila, že její bývalý přítel měl snoubenku a se stěžovatelkou žil jen, aby měl dítě. Snoubenka za ní osobně přišla, řekla, že ji jen využil, a vyhrožovala, že ji nenechá v klidu, protože má jeho dítě. Stěžovatelka byla ve špatném psychickém stavu, omdlávala, chvěla se, nemohla jíst, ani spát, neustále žila ve strachu. Matka jí finančně pomohla, aby mohla odjet s tím, že otcí

řekne, že odjela s manželem, a syna se tak nikdo nedotkne. Říkala, že ji rodina nenechá na pokoji, mohou ji zabít, ať raději odjede. Stěžovatelka zdůraznila, že vlast opustila kvůli otci, přátelům jejího druha a příbuzným. Obávala se, že by ji otec nenechal naživu. Stěžovatelka se nikam neobrátila se žádostí o pomoc, protože by ji otec zabil, kdyby se to dozvěděl. Do jiné oblasti se nepřestěhovala, neboť otec by ji tam našel. Stěžovatelka konstatovala, že matka chtěla, aby jela přes Rusko, v Uzbekistánu má babičku, ale nemohla tam, protože babička by vše řekla otci. Do Evropy stěžovatelka přijela, aby se naučila žít jinak, aby nebyla slabá, Českou republiku jí doporučila známá, která zde byla před třemi lety. Stěžovatelka dále uvedla, že v České republice chce studovat, chce se cítit jako člověk. Ve výjezdu z vlasti jí státní orgány nebránily, v případě návratu se stěžovatelka bojí, že by se otec vše dozvěděl, a neví, co by jí udělal, je schopen všeho. V minulosti ji bil holí, měla kvůli tomu epileptické záchvaty, neustále slyší jeho hlas, bojí se ho. Její otec chtěl mít syna, proto ji nenávidí. Jiné problémy stěžovatelka v zemi původu neměla a jiné důvody, pro které žádá o azyl, nemá.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *neuvádí-li žadatel o azyl (zde stěžovatelka) skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 27/2003 - 48, ze dne 18. 12. 2003, www.nssoud.cz).

Stěžovatelkou uvedené důvody, tj. potenciální rodinné problémy, nelze podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu, proto nejsou z hlediska českého práva azylově relevantní. Stěžovatelkou tvrzené nežádoucí jednání jejího otce a známých jejího bývalého přítele nesplňuje znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu, neboť nebylo prováděno, podporováno, ani trpěno kyrzyzskými úřady. Není možné vycházet ani z úvahy o neschopnosti státu odpovídajícím způsobem zajistit stěžovateli ochranu před takovým jednáním, když se stěžovatelka vůbec nepokusila vyhledat pomoc u státních orgánů země původu. Za této situace nemohou být její problémy se soukromými osobami těmito orgánům přičítány.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz).

Stěžovatelka sama uvedla, že se na státní orgány, ani na nevládní organizace v Kyrgyzstánu neobracela, její námitku, že státní instituce ignorují nároky menšin na pomoc a ochranu, proto Nejvyšší správní soud nemohl shledat důvodnou. K tomu je nutno doplnit, že stěžovatelka jako Kyrgyzka muslimského náboženského vyznání nepatří v Kyrgyzstánu mezi menšiny.

Nejvyšší správní soud se dále domnívá, že stěžovatelka mohla své problémy řešit přestěhováním v rámci Kyrgyzstánu, neboť z její výpovědi je zřejmé, že se její otec spokojí s informací o tom, že s manželem opustila vlast, aniž by si tento údaj mohl jakkoliv ověřit.

K námitce stěžovatelky, že její jednání odporovalo právu Šaría, Nejvyšší správní soud podotýká, že Kyrgyzstán je sekulární stát, kde se právo Šaría uplatňuje jen v omezené míře. Toto právo aplikují soudy starších a proti jejich rozhodnutím je možné se odvolat ke krajským soudům, které již podle práva Šaría nerozhodují.

Společenským poměrům v zemi původu stěžovatelky neodporoval ani neformální vztah mezi stěžovatelkou a jejím bývalým druhem, neboť takovéto svazky se v Kyrgyzstánu běžně vyskytují, nejsou zákonem zakázány, ani se nepostihují. Otec stěžovatelky se nikdy nemusí dozvědět o tom, že stěžovatelka žila s mužem ujgurské národnosti, se kterým zplodila syna, postačí, když stěžovatelka otci oznámí, že ve skutečnosti ke svatbě nedošlo a přítel ji později opustil.

Pokud jde o možné odebrání dítěte bývalým druhem stěžovatelky, Nejvyšší správní soud odkazuje na výše uvedenou možnost přestěhování v rámci Kyrgyzstánu, již stěžovatelka mohla a v budoucnu nadále může využít. Při pohovoru v azylovém řízení stěžovatelka konstatovala, že si její matka ponechala jejího syna u sebe s odůvodněním, že její bývalý přítel ani jeho známí nevědí, kde rodiče stěžovatelky žijí. Toto řešení považovala stěžovatelka za správné a bezpečné, protože jinak by svého syna u matky nenechala. Vnitřní ochranu spočívající v přestěhování v rámci země původu proto Nejvyšší správní soud shledává adekvátním řešením potíží stěžovatelky se známými jejího bývalého přítele.

K otázce pronásledování z náboženských důvodů Nejvyšší správní soud doplňuje, že podle jeho konstantní judikatury *verbální útoky rodičů vůči žadatelce o azyl, jejichž důvodem byla známost a plánovaný sňatek žadatelky s partnerem jiného náboženského vyznání, nelze pokládat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Za pronásledování či odůvodněný strach z něho by v daných souvislostech mohla být pokládána jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k perzekuci osob pro jejich náboženskou orientaci, popř. k systematickému odmítání poskytovat jednotlivcům ochranu před*

šikanou vyvolanou netolerancí k jejich náboženskému vyznání. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1347/2007, www.nssoud.cz). K ničemu takovému však v případě stěžovatelky nedošlo, a to ani z náboženských důvodů, ani pro tvrzenou příslušnost k sociální skupině žen odporujících právu Šaría.

Nejvyšší správní soud s ohledem na tyto skutečnosti konstatuje, že stěžovatelka neuvedla, že byla nebo mohla být v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Neuvedla tedy žádný azylově relevantní důvod, proto Nejvyšší správní soud považuje rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí její žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu za správné.

Nelze-li ve skutečnostech uváděných stěžovatelkou spatřovat pronásledování, nemůže být důvodnou shledána ani námitka, že krajský soud neučinil žádný krok ke zjištění, zda existuje příčinná souvislost mezi opuštěním země původu a pronásledováním, jemuž tam byla stěžovatelka dlouhodobě vystavena.

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále poukazovala na nedostatečné posouzení otázky udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, přičemž současně posuzoval důvody pro udělení azylu podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) a výrokem se o nich vyjadřoval. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplýne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona zjišťován není, dostává se výrok správního orgánu o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 zákona do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz).

V souladu s citovanou judikaturou Nejvyšší správní soud konstatuje, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu pro její zjevnou nedůvodnost je nadbytečné posuzovat, zda stěžovatelka splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu. Předpokladem pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu je totiž skutečnost, že v řízení o udělení azylu nebyl zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 téhož zákona, což znamená, že správní orgán věcně posuzoval splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V případě stěžovatelky však tento předpoklad naplněn nebyl, když její žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná a ustanovení § 12 zákona o azylu nebylo užito.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 28 tohoto zákona. Za takové lze považovat pouze rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra rozhodne o neudělení azylu pro nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 téhož zákona po věcném posouzení důvodů tvrzených žadatelem o azyl. Rozhodne-li Ministerstvo vnitra o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 – 41, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 409/2004, www.nssoud.cz).*

Citovaná judikatura koresponduje s posuzovaným případem, proto není pochyb o tom, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud nehodnotil překážky vycestování stěžovatelky.

Stěžovatelka dále namítala, že si žalovaný neopatřil dostatek relevantních podkladů a nedostatečně zjistil skutečný stav věci. K této námitce Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu, podle které je povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci a opatřit si podklady pro rozhodnutí limitována tvrzeními žadatele o azyl.

V rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.*

Jak již bylo uvedeno výše, tvrzení stěžovatelky žádné azylově relevantní důvody nezahrnovala, proto si žalovaný nemusel opatřovat žádné speciální podklady a stačilo, že vycházel z výpovědí stěžovatelky, které jsou zaznamenány v žádosti o udělení azylu a v protokolu o pohovoru k důvodům této žádosti. Stěžovatelka svými výpověďmi ve správním řízení jednoznačně vymezila okruh otázek, jimiž se žalovaný musel zabývat a s nimiž se také náležitě vypořádal. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly existenci důvodných obav z pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu, považuje Nejvyšší správní soud podklady obstarané žalovaným za dostačující pro zjištění skutečného stavu věci.

Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je současně zřejmé, že podkladem pro rozhodnutí byly výpovědi stěžovatelky, jakým způsobem žalovaný tyto výpovědi hodnotil a jak dospěl k závěru, že je na místě aplikovat § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. V postupu a rozhodnutí žalovaného tedy Nejvyšší správní soud neshledal žádná pochybení.

Nejvyšší správní soud se rovněž zabýval namítanými nedostatky napadeného rozsudku. Stěžovatelce lze přisvědčit, že se krajský soud mohl podrobněji věnovat otázce, zda a jak mohlo jednání stěžovatelky odporovat právu Šaría. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však na tuto námitku krajský soud odpověděl, když uvedl, že v případě stěžovatelky se jednalo o problémy se soukromými osobami, které nejsou přičitatelné veřejné moci a stěžovatelka se na státní orgány vůbec neobrátila. Nejvyšší správní soud má tudíž za to, že absence bližšího vyjádření krajského soudu k aplikaci práva Šaría nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

Ve vztahu k žalobní námitce týkající se překážek vycestování krajský soud správně poukázal na to, řízení podle § 16 zákona o azylu je řízením zkráceným, z čehož pak jednoznačně vyplývá, že žalovaný není povinen hodnotit překážky vycestování. Pokud krajský soud opomenul tuto v rozsudku implicitně vyjádřenou a správními soudy konstantně judikovanou skutečnost výslovně zmínit, opět to nelze považovat za vadu, jež by mohla přivodit nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil žádná pochybení v postupu a rozhodnutí žalovaného a nepatrné nedostatky v odůvodnění rozsudku krajského soudu nedosahují takové intenzity, aby musely vést ke zrušení jinak zcela správného rozhodnutí.

Kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2006, č. j. 47 Az 24/2006 - 31, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat, je-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady jemu vzniklé ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelka s kasační stížností úspěch neměla.

Soudem ustanovenému zástupci stěžovatelky Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupci stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 4800 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu